ΕΛΛΗΝΕΣ ΔΙΗΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

ΤΟΥ κ. ΝΑΠΟΛ. ΛΑΠΑΘΙΩΤΗ

ΡΗΝΟΥΛΑ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος).

ΞΑΦΝΑ ἕνας πλούσιος γαμπρὸς παρουσιάστηκε στὸ χωριό.

Ἐρχόταν ἴσα ἀπὸ τὴ χώρα καὶ γύρευε ἕνα τίμιο κορίτσι, ν' ἀποκατασταθεῖ.

Ἡ περιουσία του θάμπωσε τὰ μάτια τοῦ μπάρμπα-Θύμιου.

Τὴν ἴδια νύχτα, ἡ Ρηνούλα μτῆκε καλὰ στὸ νόημα. Ἡ μάννα της τὴν ἔκανε νὰ τὰ καταλάβει ὅλα. Θὰ τὴν δίνανε στὸν παραλῆ.

Ἀστροπελέκι νἄπεφτε, δὲ θὰ τῆς ἔδινε τόσο κακό, ὅσο τῆς μάννας της τὰ φρόνιμα τὰ λόγια...

Κατάπιε τὸν καϊμό της, καὶ πῆρε τὴν ἀπόφασή της.

Πρωΐ-πρωΐ ἔστειλε τὸν Τάσο, τ' ἀδερφάκι της, ν' ἀνταμώση τὸ Βάγγο—καὶ νὰ τοῦ τὰ πεῖ. Κι' ὥς τὸ βράδι, ὅλα ἦταν ἀποφασισμένα: Δὲν ἔμενε παρὰ νὰ κλεφτοῦν.

Στὴν ἀρχή, ἡ καρδιὰ τῆς Ρηνούλας σφίχτηκε μὲ τὴν ἰδέα πὼς θ' ἀπαρνιότανε, γιὰ λίγο ἢ γιὰ πάντα, τοὺς δικούς της καὶ τὸ σπιτικό της—μὰ ἡ τυφλὴ ἀγάτη της στὸ Βάγγο, κ' ἡ ἀτελπισία της, νικήσανε.

Ἔπρεπε τὸ πρᾶμα νὰ τελειώσει μιὰ καὶ καλή.

Μάζεψε τὸ μπογαλάκι της, καὶ τὄκρυψε ἀποβραδὶς κάτω ἀπ' το κρεββάτι. Ἔβανε κ' ἕνα κόνισμα τῆς Παναγιᾶς στὸν κόρφο της, ἔκανε τὸ σταυρό της—καὶ τράβηξε στὴ νύχτα, μὲ τὴν καρδιὰ ὁλάνοιχτη, σὰν ἀνοιχτὸ λουλούδι—νυχτολούλουδο...

***

Φύσαγε ὁ ἄνεμος, κ' οἱ βάρκες παραδέρνανε. Ἡ θάλασσα ξερνοῦσε ἀφροὺς ὁλάσπρους, καὶ βογγοῦσε δυνατά.

Χοντὲς σταλαγματιὲς βροχῆς πέφτανε, ἀριὰ καὶ ποῦ, ἀπ' τὸ βουρκωμένο οὐρανό.

Σφιγμένη μέσα στὴ γερὴ ἀγκαλιὰ τοῦ Βάγγου, ἡ Ρηνούλα ἔτρεμε καὶ καρδιοχτυποῦσε.

Τράβηξαν χωρὶς ἀναπνοὴ ὥς τὴ βάρκα, κ' ἔλυσαν τὸ σκοινί. Ὁ Βάγγος ἔλεγε νὰ περάσουν στ' ἀντικρινὸ νησί, καὶ νὰ στεφανωθοῦνε τὰ χαράματα, στὸ ἐκκλησιδάκι τ' Ἅϊ-Νικόλα, ποὺ ὁ πάτας του ἦτανε δικός του. Ὅλη ἡ ζωὴ περνοῦσε τώρα ἀπ' τὰ μάτια τῆς Ρηνούλας, σὰν ἕνα ὄνειρο—ἐφιάλτης πιὸ καλά—ὅλο ἀστραπὲς λαμπερές, κι' ὅλο βαθιὰ σκοτάδια πρωτογνώριστα...

Ἡ τρεμούλα τῆς φευγάλας, ἡ ἄγρια χαρὰ τῆς λευτεριᾶς, τῆς ἀνοίγαν ἕνα βάραθρο ἀπὸ μπροστά, κ' ἕν' ἄλλο ἀπὸ πίσω—ἕνα βάραθρο χωρὶς βυθό, ποὺ τὸ μάτι γανότανε, κ' ἡ ψυχὴ σπαραταροῦσε...

Ἔλυσαν τὰ σκοινιά. Ἡ βάρκα πετάχτηκε σὰ θεριὸ λευτερωμένο ἀπ' τὶς ἀλυσίδες του. Τὰ ξύλα της ἔτριξαν, ὑψώθηκε ὁλόρθη, ἀπάνω σ' ἕνα κῦμα, καὶ ξανάπεσε, τινάζοντας ἕναν κατακλυσμὸ ἀπὸ νερά, ποὺ τοὺς ράντισε ἀπ' τὴν κορφὴ ὥς τὰ πόδια...

— Ἔλα! Πᾶμε!...

Πρῶτος ὁ Βάγγος πήδησε μέσα, κι' ἄπλωσε τὰ γερά του μπράτσα, νὰ πιάσει τὴ Ρηνούλα. Κ' ἐκείνη ἔπεσε στὴν ἀγκαλιά του, σὰν κουρέλι, καὶ βαστάχτηκε ἀπάνω του, γιὰ νὰ μὴ σωριαστεῖ χάμου.

Τὰ κύματα ἀνέβαιναν καὶ κατέβαιναν, κι' ὁ ἀέρας βούιζε ἄγρια.

Τὴν ἄφησε χάμου, χοντὰ στὰ ἰμόνι, ἄρπαξε τὰ κουπιά, κ' ἡ βάρκα ἄρχισε ν' ἀπομακρύνεται ἀπ' τὴ στεριά, τραβώντας σὰν τρελλὴ πρῶς τ' ἀνοιχτά. Ἔγεργε ὅμως ἀπ' τὴ μιὰ πάντα, καὶ τὰ νερὰ τὴν πλημμύριζαν.

Ἕνας ἀχνὸς ἀπὸ σταλαγματιὲς φτερούγιζε στὸν ἄνεμο, καὶ πιτσίλιζε τὰ μοῦτρα τους μὲ δύναμη.

Ἡ Ρηνούλα, μαζεμένη σὰν κουβάρι, κρατοῦσε πάντα τὴν ἀναπνοή της, καὶ κοίταζε, πέρα, μακριά, τὰ λιγοστὰ φῶτα τοῦ χωριοῦ, νὰ χάνονται μέσ' στὸ βαθὺ σκοτάδι.

Κι' ὁ Βάγγος, παλεύοντας, στῆθος μὲ στῆθος, μὲ τὴν καταγίδα, γυρίζει, ποῦ καὶ ποῦ, καὶ τῆς χαμογελάει, γιὰ νὰ τῆς δόσει θάρρος... Κ' ἡ φουρτούνα ὅσο πάει δυναμώνει.

Ἡ Ρηνούλα δέεται ἀπὸ μέσα της, μὲ πάθος:

— Χριστέ μου, Παναγιά μου, βόηθα μας, κι' ὅ,τι ἔχω δικό μου, στὸ χαρίζω!...

Βροντάει τώρα, κι' ἀστράφτει, καὶ τὸ μπουμπουνητὸ ἀνακατώνεται μὲ τὸ βοριά, κ' ὅλος ὁ οὐρανὸς κ' ἡ θάλασσα σκίζονται ἀπ' τ' ἀστροπελέκια, ποὺ φεγγοβολάνε σᾶν σπαθιές...

Καὶ τὸ κύματα ἔρχονται, χτυπώντας καὶ βογγώντας μανιασμένα, σὰν νὰ δαγκώνονται, τὸ ἕνα μὲ τ' ἄλλο—πότε πελώρια καὶ μαῦρα, σὰν τὴν πίσσα, πότε στητὰ ὁλόρθα, σὰ βουνά, στεφανωμένα μὲ τὸν ἄσπρο τους ἀφρό...

Ὁ ἴδρωτας σταλάζει ἀπ' τὰ μαλλιὰ τοῦ Βάγγου, καὶ βρέχει τὸ λαιμό του. Τὸ ἀγκομαχητό του ἀκούεται, ἀνακατωμένο μὲ τὴ βουὴ τῆς θάλασσας...

Μιὰ στιγμὴ στέκεται ἀκίνητος, μὲ παραλυμένα χέρια, καὶ κοιτάει σὰν τρελλὸς στὰ σκοτεινά. Κανένα φῶς δὲ φαίνεται στὴ νύχτα.

— Ρηνούλα μου!... Ρηνούλα μου!... ξεφωνίζει.

Κ' ἡ φωνή του δείχνει τὸν τρομερὸν ἀγῶνα ποὺ παλεύει! Τὰ μάτια του γυρεύουνε τοῦ κάκου τὴ στεριά...

Ἡ Ρηνούλα βογγοῦσε σιγανά. Ὁ θάνατος τοὺς ζώνει ἀπ' ὅλες τὶς μεριές...

Καὶ ξαφνικά, τ' ὄνειρο τοῦ σπιτιοῦ της ξαναγυρίζει πάλι στὸ μυαλό της, παραδεισιακὸ καὶ φωτοβόλο.

Θυμᾶται τὴν ἄσπρη της γατούλα, καὶ τὴ φωτιὰ στὸ τζάκι, ποὺ πηδοῦσε, ρίχνοντας ἴσκιους βαθυκόκκινους στοὺς τοίχους, καὶ τὴ γλυκειά της ζέστα στὴν καρδιά... Θυμᾶται τὴν καλή της τὴ μαννούλα, καὶ τὸ γέρο της πατέρα, καὶ τὸν Τάσο—καὶ τὴν Ἀνέζω, τὴν ὑπηρέτριά τους, ποὺ μπαινόβγαινε μὲ τὶς χοντρές της τὶς παντοῦφλες—καὶ τὸ καναρινάκι στὸ κλουβί, μὲ τὸ πρωϊνὸ κελάϊδισμά του—καὶ τὴν κληματαριὰ στὸ παραθύρι της, ποὺ σκαρφάλωνε ἴσαμε τὴ σκεπή, ἁπλώνοντας τὸ πράσινο χαλί της—καὶ τὴν ἄσπρη τὴν καμαρούλα, μὲ τὸ καντηλάκι ποῦφεγγε μροστὰ στὰ εἰκονίσματα—καὶ τὰ κοπανέλλια της, ριγμένα στὴ γωνιά, μὲ τὶς γαλάζιες, κίτρινες καὶ πράσινες καρφίτσες—κι' ὅλ' αὐτὰ παίρνουν στὸ μυαλό της μιὰν ἄλλη σημασία, ἀτόμακρη καὶ ὑπερφυσική, φαίνονται σὰν πράματα ἀγύριστα, ποὺ ποτὲ πιὰ δὲ θὰ μποροῦσε νὰ τὰ χαρεῖ...

Ἕνας πόθος σωτηρίας φλογίζει τὴν καρδιά της ξαφνικά....

Καὶ μιὰ φωνὴ ἀπελπισίας βγαίνει ἀπ' τὰ στήθη της:

— Βάγγο! Πᾶμε πίσω... πᾶμε πίσω...

Ἐκεῖνος, ὅμως, μήτε τὴν ἀκούει. Χαροπαλεύει σὰν λιοντάρι μὲ τὰ κύματα. Παλεύει, σὰν «παιδὶ τοῦ Σατανᾶ»!...

Ὤ, τί κρυάδα χύνεται στὶς φλέβες τῆς Ρηνούλας! Τὸν βλέπει, τώρα, «γιὸ τοῦ Σατανᾶ» σωστό!...

Κι' ἕνα μῖσος μέσα της ξεσπάζει, μιὰ φρίκη, κ' ἕνας τρόμος... Μιὰ φρίκη, γι' αὐτὸν ποὺ ἦρθε νὰ ταράξει τὴ γαλήνη της, καὶ νὰ τὴν παρασύρει μέσα στ' ἄγνωστο—καὶ νὰ τὴν πνίξει μέσ' στὴν τρικυμία... ...

— Πᾶμε πίσω! Πᾶμε πίσω! Πᾶμε πίσω! σκούζει ἡ Ρηνούλα.

Κι' ὁ Βάγγος παρατάει τὰ κουπιά, κ' ἔρχεται καὶ σωριάζεται στὸ πλάϊ της, καὶ χτυπάει τὰ στήθια του μὲ μανία, σὰν κολασμένος ποὺ θὰ πάρει τὴν ψυχή της...

Κ' ἔπειτα ἕνα τράνταγμα φριχτὸ ἀκούεται. Ἡ βάρκα πέφτει σ' ἕνα βράχο ἀπάνω!... Κολυμποῦν στὰ κρύα τὸ νερὰ γιὰ νὰ σωθοῦν, καὶ φωνές, φωνές, φωνές, φωνὲς γεμίζουν τὸν σκοτεινιασμένον ἀγέρα:

— Ρηνούλα μου!... Ρηνούλα μου!... Ρηνούλα μου!...

***

Τὸ πρῶτο γλυκοχάραγμα φέγγει μόλις στὴν ἀνατολή, μέσ' ἀπὸ κίτρινα καὶ βουρκωμένα σύννεφα.

Ἡ θάλασσα, γαληνεμένη ἔπειτ' ἀπ' τὴ θύελλα τῆς νύχτας, γλυφει τώρα ἥμερα τοὺς βράχους, σὰ νὰ γυρεύει νὰ τοὺς καλοπάσει.

Κ' ἕνα μαῦρο, μουσκεμένο πρᾶμα, ξαναπαίρνει τὸ δρόμο τοῦ σπιτιοῦ.

Τὰ παράθυρα εἶναι κλειστὰ ἀκόμα—τὸ χωριὸ κοιμᾶται κουρασμένο ἀπ' τὴ νυχτερινὴ τὴν καταιγίδα.

Τὸ μαῦρο πρᾶμα περπατάει καὶ σκοντάβει σὲ κάθε βῆμα.

Φτάνει ὥς τὴν αὐλὴ τοῦ μπάρμπα-Θύμιου, σπρώχνει τὴν πόρτα, καὶ μπαίνει σιγαλά.

Ἀνεβαίνει σιγαλὰ τὰ σκαλοπάτια. Κανένας τους δὲν ξύπνησε ἀκόμα...

Βάνει τ' αὐτὶ στὴ διπλανὴ τὴν κάμαρα, κι' ἀκούει τὴν ἀναπνοὴ τοῦ γέρου, ν' ἀνεβοκατεβαίνει ρυθμικά, σὰν ἥσυχο, μονότονο τραγούδι...

Πέφτει, καθὼς εἶναι, στὸ κρεββάτι.

Τίποτε δὲν ξαίρει, δὲ θυμᾶται—καὶ τίποτε δὲ θέλει νὰ θυμᾶται!

Καὶ τὸ πρωΐ—στὸ πρῶτο φῶς τοῦ ἥλιου—καθὼς ἡ μάννα μπαίνει σιγανά, κ' ἔρχεται σιγὰ νὰ τὴν ξυπνήσει, βρίσκει τὴ Ρηνούλα μέσ' στὸ πάπλωμα, ξεκαρδισμένη ἀπ' τὰ γέλια καὶ γυμνή, μὲ

ΑΣΤΥΝΟΜΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ CLAUDE ORVAL

ΜΙΑ ΧΑΡΑΥΓΗ...

—Ἄκουσε, τρελλοδημοσιογράφε τοῦ διαβόλου, μοῦ εἶπε ἕνα βράδυ ὁ φίλος μου Ντουαρέλ, ἀστυνομικὸς ἀρχιεπιθεωρητής. Θὰ σοῦ διηγηθῶ ἕνα περιστατικὸ ποὺ μοῦ συνέβη στὴν ἀστυνομική μου σταδιοδρομία καὶ τὸ ὁποῖον φθάνει τὰ ὅρια τοῦ ὑπερφυσικοῦ. Ἐν τούτοις εἶνε ἀκριβέστατο καὶ ὑπάρχουν ἕνα σωρὸ ἄνθρωποι ποὺ ἦσαν αὐτόπται μάρτυρες.

.... Μιὰ νύχτα λοιπὸν παρακολουθῶντας μερικοὺς κακοποιούς, μεταμφιεσμένος ὅσο μποροῦσα τεχνικώτερα, ἔφθασα σ' ἕνα καταγώγιο, ἀτ' ἐκεῖνα στὰ ὁποῖα συχνάζουν οἱ πιὸ ἐπικίνδυνοι ἀτάχηδες τοῦ Παρισιοῦ καὶ στὰ ὁποῖα κανένας ἀστυνομικὸς δὲν τολμάει νὰ τρυπώσῃ μὲ στολὴ καὶ χωρὶς νὰ μεταμορφώσῃ ἐντελῶς τὸ πρόσωπό του. Ἐγὼ ἔχοντας ἐμπιστοσύνη στὴν μεταμφίεσί μου μπῆκα θαρραλέα μέσα, ἀφίνοντας στὴ γωνία τοῦ δρόμου ἕνα ταξὶ τῆς ἀστυνομικῆς ὑπηρεσίας νὰ μὲ περιμένῃ. Θρονιάστηκα σ' ἕνα ἀτόμερο βρώμικο τραπέζι, ἀτ' τὸ ὁποῖο ἔβλεπα καλὰ ἐκείνους ποὺ παρακολουθοῦσα καὶ συγχρόνως ὅλα ὅσα συνέβαιναν στὸ καταγώγιο. Μὲ τὴν πρώτη ματιὰ ποῦρριξα γύρω, εἶδα καμμιὰ δεκατενταριὰ φυγοδίκους, τοὺς ὁποίους καταζητοῦσαν τὰ ἀστυνομικὰ ὄργανα, χωρὶς ὅμως καὶ νὰ τολμοῦν νὰ πᾶνε ἐκεῖ μέσα νὰ τοὺς πιάσουν.

Σὲ λίγο ἀντελήφθην ὅτι κάθε τόσο, οἱ πελάτες ἐκάρφωναν τὰ μάτια τους στὸ ἐκκρεμές, ποὺ ἦταν στὸν τοῖχο. Κύτταξα τὸ ρολόϊ μου καὶ εἶδα ὅτι τὸ ἐκκρεμὲς ἐπήγαινε καλά. Προσπαθοῦσα νὰ μαντίψω γιατί οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι παρακολουθοῦσαν μὲ τόση ἀνησυχία, σχεδὸν μὲ ἀγωνία, τὴν ὥρα. καὶ δὲν τὸ κατώρθωνα. Στὸ τέλος ὅμως, ἀπὸ μερικὲς φράσεις ποὺ ἄρπαξε τὸ αὐτί μου, κατάλαβα τί συνέβαινε.

Ἡ ὥρα ἦταν τρεις μετὰ τὰ μεσάνυχτα. Τὴν ὥρα ἀκριβῶς αὐτή, στὸ προαύλιο τῆς φυλακῆς Σαντὲ στηνόταν ἡ λαιμητόμος γιὰ τὴν θανατικὴ ἐκτέλεσι ἑνὸς τρομεροῦ δολοφόνου, ποὺ εἶχε καταδικασθῆ σὲ θάνατο γιὰ ληστεία μ' διπλὸ φόνο. Τότε κατάλαβα...

Οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι παρακολουθοῦσαν νοερῶς τὶς τελευταῖες στιγμὲς τοῦ μελλοθανάτου συντρόφου τους καὶ θέλεγε κανεὶς ὅτι προσπαθοῦσαν νὰ τὸν δοῦν ἔσα στὸ κελλί του, ὅτι προσπαθοῦσαν νὰ παρακολουθήσοιν τὴν τελευταία του ἀγωνία.

Παρετήρησα ἀκόμη ὅτι τὰ βλέμματα τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν κάθε φορὰ ποὺ κύτταζαν τὸ ἐκκρεμές, καρφωνόντουσαν σ' ἕναν ἄνθρωπο ποὺ ἦταν καθισμένος σ' ἕνα παράμερο σκαμνὶ μὲ τὸ πρόσωπο ἀλλοιωμένο καὶ μὲ τὸ κεφάλι σκυμμένο, σὰν νὰ μὴν μποροῦσε νὰ τὸ βαστάξῃ ὄρθιο. Τὸν κύτταξα καλύτερα τὸν ἄνθρωπο αὐτὸ καὶ τότε λίγο ἔλειψε νὰ μοῦ ξεφύγῃ μιὰ κραυγὴ καταπλήξεως. Τὸν ἀναγνώρισα. Ἦταν ὁ συνένοχος τοῦ δολοφόνου ποὺ ἐπρόκειτο νὰ καρατομηθῆ καὶ ποὺ τὸν καταζητοῦσε δραστηρίως ἡ ἀστυνομία. Τὸν περίμενε κι' αὐτὸν ἡ ἴδια καταδικαστικὴ ἀπόφασις μὲ τὸν μελλοθάνατο σύντροφό του.

«—Τώρα ξέρω ποῦ θὰ τὸν βρῶ, ἐψιθύρισα μέσα μου. Δὲν εἶνε λαυράκι πρώτης τάξεως! Θὰ τὸν πάσω, ποῦ θὰ πάῃ;»

Ἀπὸ τὴν στιγμὴ αὐτὴ δὲν ξεκάρφωσα τὰ μάτια μου ἀπὸ πάνω του.

Ὡστόσο ἡ ὥρα περνοῦσε καὶ ὁ δείκτης τοῦ ἐκκρεμοῦς πλησίαζε νὰ φτάσῃ στὶς τέσσερες.

Κι' ὅσο ἡ ὥρα περνοῦσε, τόσο μεγάλωνε ἡ ταραχὴ τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου.

Ξαφνικά, σὲ κάποια στιγμή, ἔννοιωσα ὅτι ἐκινδύνευα. Ἀντελήφθην ὅτι ὅλα τὰ μάτια ἦσαν ἀπειλητικὰ ἐπάνω μου. Ἔσφιξα τὴν κάννη τοῦ περιστρόφου μου κ' ἔκανα νὰ σηκωθῶ, ἀλλ' ἦταν πειὰ πολὺ ἀργά.

Τριάντα ἄνθρωποι μὲ τριγύρισαν μὲ σφιγμένες τὶς γροθιές, μὲ ἄρπαξαν ἀτ' τὰ χέρια καὶ ἀτ' τὰ πόδια, μὲ ξάπλωσαν σ' ἕνα τραπέζι καὶ σ' ἕνα λεπτὸ βρέθηκα δεμένος.

Ὅλες ἐκεῖνες ἡ ἀπαίσιες φυσιογνωμίες ἔσκυψαν ἄγρια ἀτ' ἐπάνω μου, ἄλλοι μὲ ἔφτυναν καὶ ἄλλοι ἐπρόφερναν μὲ συχαμάρα τὸ ὄνομά μου.

Εἶδα συγχρόνως ν' ἀστράφτουν γύρω μου καμμιὰ τριανταριὰ μαχαίρια. Τότε ὅμως ἀκούσθηκε ξαφνικὰ μιὰ φωνή:

—Ὄχι ἔτσι. Στηλῶστε τον στὸν τοῖχο. Νὰ τὸν βάλουμε στὸ σημάδι.

Ἡ γνώμη αὐτὴ ἔγινε ἀμέσως δεκτή. Μ' ἔδεσαν ὄρθιο σ' ἕνα δοκάρι τοῦ τοίχου καὶ παρατάχθηκαν κυκλικῶς ἀπέναντί μου.

Ἔννοιωσα τότε μιὰ ἀτέλειωτη φρικίασι νὰ διατρέχῃ τὸ κορμί μου. Ἕνας κρῦος ἰδρῶτας ἔλουζε ὅλα τὰ μέλη τοῦ σώματός μου. Μοῦ φαινόταν πὼς ἄκουγα κόλας νὰ σφυρίζουν στὸν ἀέρα τὰ ἀπαίσια ἐκεῖνα μαχαίρια καὶ νὰ μπήγουνται στὴν σάρκα μου...

Ξαφνικὰ ὅμως μέσ' στὴν νεκρικὴ σιγὴ ποὺ ἐπικρατοῦσε γύρω, ἀκούστηκαν τέσσερες χτύποι ρολογιοῦ. Τὸ ἐκκρεμὲς ἐσήμαινε τὴν τετάρτη πρωϊνή.

Ὅλων τὰ μάτια καὶ μαζὺ καὶ τὰ δικά μου καρφώθηκαν τότε στὸ παράθυρο. Εἶχε ἀρχίσει νὰ γλυκοχαράζῃ ἡ αὐγή...

Τότε ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ ἄνθρωποι, ὅλοι ἐκεῖνοι οἱ κακοῦργοι, πάγωσαν μὲ μιᾶς καὶ τὰ χέρια τους χαμήλωσαν ἄτονα.

Σχεδὸν ἀμέσως μετὰ τοὺς χτύπους τοῦ ρολογιοῦ ἀκούστηκε μιὰ δυνατή, βραχνὴ κραυγή, μιὰ κραυγὴ πνιγμένη.

Ὅλοι γύρισαν καὶ κύτταξαν τὸν συνένοχο τοῦ μελλοθανάτου καταδίκου. Αὐτὸς εἶχε φωνάξει ἔτσι. Εἶχε σηκωθῆ ὁλόρθος καὶ τὰ μάτια του, σχεδὸν πεταγμένα ἔξω ἀπὸ τὶς κόγχες τους, ἦσαν καρφωμένα μπρός του, σὰν νὰ κύτταζαν κάτι τὸ ἀόρατο γιὰ ὅλους τοὺς ἄλλους.

Ἄφησα στὴ γωνία του δρόμου ἕνα ταξὶ νὰ μὲ περιμένῃ...

Μὲ φωνὴ βραχνή, σχεδὸν πνιγμένη, ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἐφώναξε:

—Ἔλεος! Ἀφῆστε με!... Δὲν θέλω...

Ἔπειτα ἄρχισε νὰ βαδίζῃ μ' ἕνα βάδισμα ἀλλόκοτο, σὰν νὰ τὸν ἔσπρωχνε κάποιος ἀπὸ πίσω.

Ἔφτασε σ' ἕνα σκαμνί, σωριάστηκε πάνω σ' αὐτὸ κ' ἔμεινε ἀκίνητος γιὰ μερικὰ δευτερόλεπτα. Ἔπειτα ξαναση-κώθηκε, στηλώθηκε ἀκίνητος, ἔνωσε τὰ χέρια του πίσω ἀπὸ τὶς πλάτες του σὰν νὰ τοῦ τὰ ἔδενε κάποιος, στάθηκε σὲ στάσι προσοχῆς κ' ἔσκυψε ἀργὰ τὸ κεφάλι του. Ἔκανε δηλαδὴ ὅλες τὶς ὕστατες κινήσεις τοῦ μελλοθανάτου, ποὺ βάζει τὸ κεφάλι του στὴν λαιμητόμο. Ὅλοι παρακολουθήσαμε βουβοί, κατάπληκτοι τὶς κινήσεις του. Στάθηκε ἔτσι ἀκίνητος μερικὰ δευτερόλεπτα. Τὸ κορμί του τρεμούλιαζε ὁλόκληρο σὰν νὰ σπαραταροῦσε. Φαινόταν πὼς θἄπεφτε ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμὴ κατὰ γῆς καὶ ὅμως δὲν ἔπεφτε, σὰν νὰ τὸν κρατοῦσε ὄρθιον κάποια δύναμις.

Τέλος ἕνα δυνατὸ τίναγμα συντάραξε τὸ σῶμα του. Ρίχθηκε πρὸς τὰ ὀπίσω, ἔπειτα μὲ μιὰ ὑπερφυσικὴ δύναμι ξανάγειρε πρὸς τὰ ἔμπρος καὶ τέλος σωριάσθηκε στὸ πάτωμα.

Οἱ ἄλλοι ἔτρεξαν κοντά του καὶ μιὰ ἔκφρασις τρόμου ἐζωγραφίσθηκε στὰ ἀπαίσια πρόσωπά τους.

Ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος ἦταν νεκρός!...

Εἶχε πεθάνει τὴν ἴδια ἀκριβῶς στιγμὴ μὲ τὸν συνένοχό του, κάνοντας τὶς ἴδιες ἀκριβῶς κινήσεις μ' ἐκεῖνον... Ἀπίστευτο, αἴ; Καὶ ὅμως πραγματικό.

Ὡστόσο ἐγώ, ἀτ' τὴν στιγμὴ ποὺ ἀκούσθηκε ἡ πρώτη κραυγή του καὶ εἶδα νὰ συγκεντρώνεται ἐπάνω του ἡ γενικὴ προσοχή, ἔβαλα ὅλα τὰ δυνατά μου καὶ μὲ ἀπελπισμένες κινήσεις κατώρθωσα νὰ χαλαρώσω στὴν ἀρχὴ τὰ δεσμά μου καὶ ἔπειτα νὰ τὰ λύσω ἐντελῶς.

Προτοῦ οἱ ἄνθρωποι ἐκεῖνοι συνέλθοιν ἀτ' τὴν κατάπληξί τους, ὥρμησα πρὸς τὴν πόρτα, ἄνοιξα δρομητικὰ καὶ ρίχτηκα ἔξω, τρέχοντας σὰν τρελλός. Πήδησα στὸ ταξί μου ποὺ μὲ περίμενε κ' ἔγινα... καπνός!...

Τὴν εἶχα γλυτώσει πολὺ φτηνά... Πῶς;...

ΚΛΩΝΤ ΟΡΒΑΛ

τα μαλλιά της ἄσπρα σὰν τὸ χιόνι, καὶ μὲ τὰ δυό της μάτια ἀπλανῆ, θεώρατα, μεγάλα κ' ἄνοιχτά—σὰν ἀνοιχτὰ λουλούδια νυχτολούλουδα...

Φτωχὴ Ρηνούλα!... Ἔτσι τρελλὴ ἀπόμεινε σ' ὅλη της τὴ ζωή. Πάντα νομίζει πὼς χαροπαλεύει μὲ τὰ κύματα καὶ πάντα φωνάζει λαχταρισμένα κι' ἄγρια:

—Πᾶμε πίσω!... Πᾶμε πίσω!...

ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΛΑΠΑΘΙΩΤΗΣ

Η ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

Ὅταν ὁ Ἰωάννης Καποδίστριας ἐδημοσίευσε τὸ διάταγμα διὰ τοῦ ὁποίου καθιέρωνε τὴν ἐλευθερία τοῦ Τύπου, ἐπιβάλλων ἐν τούτοις εἰς αὐτὸν ὡρισμένους περιορισμούς, ὁ ποιητὴς Σουτσος ἔγραψε τὸ παρακάτω τετράστιχο, ποὺ ἔγινε δημοτικώτατο:

Εἶνε ἐλεύθερος ὁ Τύπος, φθάνει μόνον νὰ μὴ βλάψῃ
τῆς ἀρχῆς τοὺς ὑπαλλήλους,
τοὺς κριτάς, τοὺς ὑπουργούς μας καὶ τῶν ὑπουργῶν (τοὺς φίλους.
Εἶνε ἐλεύθερος ὁ Τύπος, φθάνει μόνον νὰ μὴ γράψῃ.